

Spis treści

Wstęp	9
Część I. Społeczeństwo obywatelskie w dyskursie konstytucyjnym do roku 1991	25
1. Powrót społeczeństwa obywatelskiego do dyskursu naukowego i politycznego	27
2. Społeczeństwo obywatelskie w Polsce przed rokiem 1989	34
2.1. Społeczeństwo obywatelskie w Konstytucji PRL	37
2.2. Ewolucja systemu konstytucyjnego Polski Ludowej a społeczeństwo obywatelskie. Narodziny opozycji demokratycznej	53
2.2.1. Powstanie Solidarności – zmiana konstytucji rzeczywistej	59
2.2.2. Społeczeństwo obywatelskie a obrady Okrągłego Stołu	66
2.2.3. Wybory parlamentarne 1989	69
3. Tymczasowy porządek konstytucyjny	73
4. Prace nad nową konstytucją w latach 1989–1991	93
4.1. Projekty Komisji Konstytucyjnych Sejmu oraz Senatu	94
4.2. Partyjne projekty Konstytucji RP	106
5. Kluczowe propozycje ustrojowe lat 1990–1991	120
Podsumowanie	133
Część II. Dyskurs konstytucyjny lat 1991–1997	137
1. Tryb uchwalenia Konstytucji RP	139
1.1. Legitymizacja Sejmu II kadencji i Senatu III kadencji do uchwalenia Konstytucji RP. Kwestia referendum zatwierdzającego	153
1.2. Kompromis konstytucyjny jako wartość społeczeństwa obywatelskiego	163

2. Instytucje społeczeństwa obywatelskiego w postulatach programowych i konstytucyjnych głównych środowisk politycznych lat 1992–1997	175
2.1. Sojusz Lewicy Demokratycznej	177
2.2. Polskie Stronnictwo Ludowe i Unia Pracy	182
2.3. Unia Demokratyczna/Unia Wolności	188
2.4. Porozumienie Centrum	195
2.5. Projekt prezydenta Lecha Wałęsy	201
2.6. Obywatelski projekt Konstytucji RP (NSZZ „Solidarność”)	203
2.7. Wizje społeczeństwa i państwa w świetle Karty praw i wolności oraz Karty społecznej i ekonomicznej	208
3. Instytucje, mechanizmy i gwarancje społeczeństwa obywatelskiego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku	221
3.1. Zasady dobra wspólnego i suwerenności narodu	224
3.1.1. Demokracja pośrednia	242
3.1.2. Instytucje demokracji bezpośredniej	247
3.1.3. Prawo petycji, skarg i wniosków	259
3.2. Status informacyjny jednostek w społeczeństwie obywatelskim	264
3.3. Instytucje społeczeństwa obywatelskiego <i>sensu stricto</i>	272
3.3.1. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego	273
3.3.2. Zrzeszeniowy wymiar społeczeństwa obywatelskiego w pracach Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego	278
Podsumowanie	282
Zakończenie	286
Aneks	301
Bibliografia	311